24/01/2021

Η ανθρώπινη συναίνεση στην πνευματική σωτηρία

/ Γνώμες

Του Ιωάννου Αν. Γκιάφη/ Θεολόγου-Πολιτικού Επιστήμονος

Είναι γεγονός πως σήμερα παρά την μεγάλη έκρηξη της τεχνολογίας και την ιλιγγιώδη ανάπτυξη της επιστήμης, παρατηρούμε την ύπαρξη πολλών κοινωνικών προβλημάτων όπως: η ανεργία, η οικονομική κρίση, η μόλυνση του περιβάλλοντος, τα προβλήματα υγείας και παιδείας, τα ναρκωτικά κ.ά. Η δε επίλυσή τους επιτυγχάνεται μέσω της κοινωνικής συναίνεσης. Χωρίς την συμφωνία των αρμόδιων κοινωνικών φορέων η λύση τους μοιάζει ένα ανεκπλήρωτο όνειρο. Χωρίς την σύμπραξη των πολιτειακά υπευθύνων αντί να μειώνονται, διογκώνονται, έχοντας σαν αποτέλεσμα την διατάραξη της κοινωνικής ομαλότητας και της ειρηνικής συμβίωσης των ανθρώπων. Η έλλειψη γενικότερα της κοινωνικής συναίνεσης εντός του συνόλου δύναται να οδηγήσει σε κοινωνικές αναταραχές, ακόμη και σε πολεμικές συρράξεις.

Αντιπαραβάλλοντας την “κοινωνική συναίνεση” με την “πνευματική συνεργεία”

που απαιτείται στην πνευματική ζωή, θα διαπιστωθεί μια ομοιότητα. Όπως η κοινωνική συμφωνία οδηγεί την ολότητα στην ευημερία, αντίστοιχα και η συγκατάθεση του ανθρώπου στο σχέδιο της Θείας Οικονομίας έχει ως συνέπεια την σωτηρία του προσώπου. Η συναίνεση του ανθρώπου στην από Θεού λύτρωσή του φανερώνεται λίαν ευδιάκριτα στην σημερινή ευαγγελική περικοπή. Ο ιερός ευαγγελιστής Λουκάς μας παραθέτει μια θαυματουργική θεραπεία ενός τυφλού από τον Σωτήρα Χριστό. Καταφθάνοντας ο Κύριος στην Ιεριχώ, ανάμεσα στο πλήθος που συμπορεύονταν μ' Αυτόν, ακούστηκε μια κραυγή αγωνίας. Ένας βασανισμένος στο σκοτάδι άνθρωπος, ο Βαρτιμαίος, του φωνάζει δυνατά: "Ιησού υιέ Δαβίδ, ελέησον με." Ένας πονεμένος και δύσμοιρος συνάνθρωπος, του ζητάει τη θεϊκή του βοήθεια.

Το αξιοπρόσεκτο είναι ότι δεν πηγαίνει ο Ιησούς στον τυφλό, αντιθέτως ο τυφλός ψάχνει εναγωνίως να βρει τον Μεσσία Χριστό. Και μόνο η δυνατή κραυγή του: "Ιησού υιέ Δαβίδ, ελέησον με", αποδεικνύει την ακράδαντη πεποίθησή του στη θεϊκή δύναμη του Σωτήρος. Δεν θεωρούσε τον Χριστό έναν απλό άνθρωπο, αλλά τον αναγνώριζε ως Θεάνθρωπο.(Θεοφύλακτος Βουλγαρίας). Στηρίζεται με τη ζωντανή πίστη του στη θαυματουργική επενέργεια του Θεού. Ο άγιος Γερμανός Κων/πολεως σημειώνει χαρακτηριστικά: "Επειδή ο τυφλός είχε ανατραφεί στον Ιουδαϊσμό, δεν αγνοούσε όσα υποστήριζαν ο νόμος και οι Προφήτες για τον Χριστό και ότι σωματικώς θα κατάγεται από το γένος του βασιλιά Δαυίδ." Επομένως ο τυφλός προσδοκά την συνάντησή του με τον απόγονο του Δαυίδ, ο οποίος ήλθε για να λυτρώσει το αδαμιαίο γένος από κάθε φθοροποιό δύναμη.

Ακούγοντάς τον ο Κύριος να Τον καλεί με όλη τη δύναμη της ψυχής του, αμέσως τον ρωτάει: "Τι θέλεις να σου κάνω;" Κι εκείνος του εκφράζει την επιθυμία της ανάβλεψής του. Άραγε ο παντογνώστης Θεός δεν γνώριζε το μύχιο αίτημά του; Ο Κύριος τον ρώτησε, όχι από άγνοια, αλλά για να μη νομίσει κάποιος ότι άλλο ζητούσε ο τυφλός και άλλο τελικά έλαβε. Ο Θεάνθρωπος Χριστός ήθελε όλοι να ακούσουν από το στόμα του πως αιτείται όχι κάποια χρηματική βοήθεια, αλλά το "φως" του. Επίσης ο Ιησούς μέσα από την απάντηση που θα έδινε ο τυφλός, επιθυμούσε να φανερωθεί η αταλάντευτη πίστη του προς Αυτόν. Και πράγματι αιτία της θεραπείας του γίνεται η βαθιά του πίστη στη θεία δύναμη του Μεσσία Χριστού. Η απόκτηση της χαμένης όρασής του δεν είναι παρά καρπός της εμπιστοσύνης που είχε στον πολυεύσπλαχνο και μακρόθυμο Θεό. Άρα συνεργός του θαυμαστού κατορθώματός του, καθίσταται ο ίδιος ο τυφλός, τα πετυχαίνει όλα με την συναίνεσή του.

Ο άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος στην καθολική επιστολή του θα διατρανώσει: "η πίστη συνηργεί τοις έργοις"(β΄, 22). Δεν αρκεί μόνο ο Θεός ποικιλοτρόπως να

πυρπολεί τον άνθρωπο με την αγάπη του. Χρειάζεται και το πλάσμα να ποθεί την παρουσία του Πλαστουργού στη ζωή του. Τίποτα δεν κατορθώνεται στην πνευματική βιωτή χωρίς και την δική μας συμμετοχή, τον δικό μας πνευματικό αγώνα. Ο Κύριος γνωρίζει τις ανάγκες μας, επιζητεί όμως να τις πληροφορηθεί και από εμάς. Διότι εκθέτοντας αυτές στον Θεό, ο άνθρωπος μαθαίνει να ταπεινώνεται και να ζητάει το έλεός Του. Με αυτό τον τρόπο εκτιμάει την ιδιαίτατη αξία του “θείου ελέους” στο βίο του.

Αλήθεια εμείς πως σήμερα συνεργούμε στη σωτηρία μας, όταν αρεσκόμαστε στην γήινη ματαιότητα; Πως εμείς συναινούμε στο σχέδιο του Θεού, όταν θελγόμαστε από την φαυλοκρατία; Πως εμείς συμφωνούμε με τα πνευματικά έργα, όταν οι καθημερινές μας πράξεις διαρκώς μας διαψεύδουν; Όντως μπορεί να αναζητούμε το θείο στήριγμα και την θεία θαλπωρή, αλλά δυστυχώς μόνο σε ώρες ανάγκης. Τον υπόλοιπο καιρό είμαστε έρμαιοι της αμαρτωλότητάς μας. Οι άνθρωποι σήμερα προτιμούν την εμπλοκή τους με τις δυνάμεις του “Πονηρού”, παρά την συνεργασία τους με την “εξ ύψους” δύναμη που κατεργάζεται την πνευματική σωτηρία τους. Η σημερινή πολυεπίπεδη διαφθορά και η ηθική σήψη μαρτυρούν από μέρους του σύγχρονου ανθρώπου τη λατρεία του κόσμου και όχι την “εν πνεύματι και αληθεία” λατρεία του Τριαδικού Θεού.

Η άκρατη υλιστική ευδαιμονία και ο δοξασμός των ανθρώπινων επιτευγμάτων αποτελούν σημάδια της αντίθετης ροπής του ατόμου. Αντί το πρόσωπο να στρέφεται προς το αγαθό στο οποίο συνεργεί ο Θεός, προσανατολίζεται προς το χείρον. Η εγκληματικότητα, η διάλυση του οικογενειακού θεσμού, η πάσης φύσεως διαπλοκή, τα διάφορα ηθικά σκάνδαλα κ. ά. δείχνουν περίτρανα ότι η σημερινή κοινωνία έχει υποστείλει τη σημαία των πνευματικών αρχών της και έχει διαρρήξει την οποιαδήποτε σχέση της με την δοκιμασμένη ανά τους αιώνες ελληνοχριστιανική παράδοση. Παντού όζει ο πνευματικός θάνατος!

Κι όμως ο σημερινός τυφλός του ευαγγελικού αναγνώσματος βρίσκεται στον αντίποδα όλης αυτής της σημερινής νοσηρής πραγματικότητας, αφού με τη συναίνεσή του πετυχαίνει την θαυματουργική του θεραπεία. Προεκτείνοντας λοιπόν την πράξη του Βαρτιμαίου στο σήμερα, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε πως μόνο με την δική μας ορμή προς τον Θεό θα επιτευχθεί η απαλλαγή μας από την φθορά, ακόμη κι από τον πιο αδυσώπητο εχθρό μας, τον θάνατο. Μόνο με την δική μας συναίνεση μπορεί να κατορθωθεί η “εν Χριστώ” σωτηρία μας. Με την ενσάρκωση του Θεού Λόγου η δυνατότητα της πνευματικής μας αναγέννησης είναι δεδομένη, έγκειται στην προσωπική μας θέληση για την “εκμετάλλευσή” της. Έλεγε ο άγιος γέροντας Παίσιος ο Αγιορείτης: “Για την πνευματική στροφή χρειάζεται ο προσωπικός φιλότιμος αγώνας με ελπίδα και εμπιστοσύνη στο Θεό!” Είθε αυτόν τον φιλότιμο πνευματικό αγώνα να καλλιεργήσουμε στη ζωή μας. Αμήν!